DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.42927>

Makale Türü: Araştırma makalesi
Geliş Tarihi: 16.04.2020
Kabul Tarihi: 24.08.2020
On-line Yayın: 31.08.2020

Article Type: Research article
Submitted: 16.04.2020
Accepted: 24.08.2020
Published Online: 31.08.2020

Atıf Bilgisi / Reference Information

Beltekin, E. & Kuyulu, İ. (2020). Türk Sporunun Başarı Düzeyi ile İlgili Değerlendirmeler. *Journal of History School*, 47, 2786-2806.

TÜRK SPORUNUN BAŞARI DÜZEYİ İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER¹

Enes BELTEKİN² & İhsan KUYULU³

Öz

Çalışma, üniversite öğrencilerinin Türk sporunun başarı düzeyi ile alakalı görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim döneminde Erciyes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 252 erkek, 248 kadın olmak üzere toplam 500 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın amacına yönelik verileri elde edebilmek için Tosun-Tunç (2014) tarafından Türk sporunun başarı düzeyinin belirlenmesi amacıyla geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS 22 istatistik paket programında analiz edilip yorumlanmıştır. Araştırmanın bulgular kısmında elde edilen veriler ışığında istatistik paket programıyla aritmetik ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde dağılımlarını içeren tanımlayıcı analizler sunulmuştur. Çalışmaya katılan öğrencilerin anket formuna verdikleri cevaplar doğrultusunda mevcut spor sisteminin yapısı ve Türkiye'deki spor tesislerin mevcut durumları ile yeterlilikleri konusunda öğrencilerin olumlu bir yaklaşım sergiledikleri, yine öğrencilerin antrenörlerin durumu hakkında, spor yöneticilerinin spora yaklaşımı ve nitelikleri, spor federasyonlarının yapısal durumu ve işlerliği ile son olarak sporcu-aile ve çevre ilişkisi konularında aynı şekilde olumlu düşünceye sahip oldukları ancak sporcu beslenmesi, yurt dışından sporcu transferi, sporcuların sağlıkları konusundaki hassasiyetleri ve sporcular için ergojenik destekleme konularında net bir fikir ortaya koyamadıkları tespit edilmiştir. Sonuç olarak, araştırmaya katılan öğrenciler

¹ Makale yazımı yazar etki oranı: 1.yazar: %80, 2. yazar: %20,

² Dr.Öğr.Üyesi, Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor Yöneticiliği Bölümü, ens_bltkn@hotmail.com, Orcid: 0000-0002-1386-6458

³ Dr.Öğr.Üyesi, Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Rekreasyon Bölümü, ihankuyulu444@hotmail.com, Orcid: 0000-0002-5863-5434

Türk Sporunun Başarı Düzeyi İle İlgili Değerlendirmeler

açısından genel anlamda Türk sporunun yönetim modelinin verimli ve etkili olduğu, spor kurum ve kuruluşlarının yeterli donanımına sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye’de Spor, Spor Yönetimi, Tesisleşme, Spor Federasyonları

Evaluations Related to Success Level of Turkish Sports

Abstract

This study was carried out to reveal the views of university students about the success level of Turkish sports. The research group consists of totally 500 students, 252 males and 248 females study in the sports science faculty of Erciyes University during the 2018-2019 academic year. In order to obtain data for the purpose of the research, a survey form developed by Tosun-Tunç (2014) to determine the level of success of Turkish sports was used. The data gathered at the end of the research were analyzed and interpreted in SPSS 22 statistical software. Descriptive analyzes including arithmetic average, standard deviation, frequency and percentage distributions are presented in the light of the data obtained in the findings section of the research. In line with the answers given by the students who participated in the study to the survey form; current sports system structure and the sports facilities of their positive attitude of students about the qualification with the current situation in Turkey, however, about the status of coach the students, the approach to the sport of sports managers and qualifications, sports federations, the structural condition and operability of the last athlete-friendly and environment relationship issues and similarly; it was determined that they had positive thoughts, but they could not provide a certain idea about athlete's nutrition, transfer of athletes from abroad, athletes' sensitivity to health and ergogenic support for athletes. Eventually, it is understood that the management model of Turkish sports in general is efficient and effective for the students participating in the research and that the sports institutions and organizations have adequate equipment.

Keywords: Sports in Turkey, Sports Management, Facility, Sports Federations

GİRİŞ

Spor, kişinin önceden belirlenmiş kurallara uygun olarak, maddî bir karşılık için yahut sadece zevk için, araçlı veya araçsız, tek ya da takım halinde, kendisiyle, doğayla veya başkalarıyla rekabet esasına dayanan mücadelelerini içeren, fiziksel ve zihinsel yeteneklerini kullandığı ve geliştirdiği etkinlikler ile bu alanla uğraşan mesleklerin ve ilgililerin faaliyetlerini içeren bir kavramdır (Devecioğlu, 2005). Spor insanlar ve uluslararası birliktelik ve hoş görüyü perçinlemek, kişilerin mücadele ruhunu ortaya koymasının yanında belli kurallar ve rekabet ölçüleri içerisinde mücadele etmek, heyecan duygusunu ortaya

çıkarmak, yarışmak ve yarışırken de üstünlük ortaya koyma amacıyla da yapılmaktadır (Yetim, 2000).

Ülkelerin uluslararası platformda imajlarını yansıtan ve bireylerin kişisel gelişimini etkilen sporun daha fazla yaygın hale getirilmesi ve bu kapsamda belirlenen hedeflere ulaşılması nitekim iyi bir teşkilatlanma ve yönetim sistemine bağlıdır (Sunay, 2009). Bahsi geçen etkili bir yönetim sisteminin kurulması da örgüt içerisinde iyi bir iletişim ve haberleşme sisteminin kurulması, demokratik ve adil bir çalışma ortamının sağlanması, kalifiye yetişmiş personelin temin edilmesi ve çalışanların psiko-sosyal özelliklerinin de göz önünde bulundurularak işletmelerin faaliyetlerini yerine getirmesiyle mümkün olmaktadır (Beltekin, 2019).

Sporun yönetimi ise; geleneksel yönetim kuramlarının, yöntem, kural ve ilkelerinin sportif bütün alanlarda uygulanarak, spora dair hedeflerin gerçekleştirilmesi ve bu bağlamda politikaların ortaya konmasına yönelik faaliyetlerin bilime özgü yöntemlerle yürütülmesini sağlamak ve bu yolları genel ilkelere dönüştürmekle ilgilidir. İnsanların kişisel ve fiziki gelişimi ile ülke tanıtımı açısından önemli bir reklam aracı olan sporun yaygınlaştırılması ve istenilen başarıların elde edilmesi sporun yönetilme başarısına bağlıdır (Sunay, 2009). Ülkemizde spor teşkilatlanmasının nasıl olacağı konusundaki tartışmalar uzun yıllar devam etmiş, Türk sporunun sorunlarını çözmek amacıyla çeşitli arayışlar söz konusu olmuştur (Özen vd., 2012).

Sportif anlamda desteğin sağlanmasında, merkezi hükümetin spora direkt etkisinin olması Türkiye'nin mevcut spor politikasından kaynaklanmaktadır. Bu bağlamda Türkiye'nin tarihsel süreç içerisindeki spor yönetim sistemleri incelendiğinde; ilk olarak Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ), spor ile devlet arasında spor idaresinin özelleştiği ilk evre ve oluşumdur ki bu hususta devlet, kararnameler vasıtasıyla kuruluşun politikalarına gerekli desteği vermeye çalışılmıştır (Fişek, 1998). Nitekim 02 Ocak 1924 tarihinde Atatürk'ün imzası ile onaylanıp yürürlüğe konan 170 sayılı bakanlar kurulu kararıyla ilk Türk spor kuruluşu olan ve 1922'de aktif olarak faaliyet gösteren "Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı", kamu yararına faaliyet gösteren örgütlerden sayılırken, 171 sayılı Bakanlar kurulu kararıyla da bu kuruluşa devlet tarafından yardım yapılması uygun görülmüştür (San, 1981).

Özerk yapısı bulunan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı döneminden Türk Spor Kurumu dönemine geçiş, spor politikaları alanında devletin iradesinin ve yaptırımlarının spor üzerinde etkisini daha belirgin hale getirmiştir. Türkiye'de sporun ulusal ve bilimsel esaslara özgü yayılımını ve gelişimini sağlamak ve Türk sporunun yurt için ve yurt dışında temsiliyetini amaçlayan Türk Spor Kurumu

(1936-1938) dönemi, Türkiye’de spor kulüplerinin federal yapıdan devlet yönetimine geçişin “ara rejimi” ve yarı-resmi bir spor kuruluşu olarak değerlendirilmektedir. Hükümet programlarına spor ilk kez 1937 yılında Türk Spor Kurumu (TSK) döneminde yer almış fakat II. Dünya Savaşının getirdiği olumsuzluklardan dolayı 1947 yılına kadar hükümet programlarında spora yer verilememiştir (Sümer, 1990). Sporun yönetimi tarihsel olarak 1938 yılında 3530 sayılı kanun ile devlet iradesine girmiş ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur. 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu ile Türkiye’de devletin kanunlarda, hükümet programlarında, bütçe, kararname ve planlarında spora destek vermesi ve spor politikasının yer almasıyla devlet otoritesinin spor üzerinde etkisi görülmeye başlamıştır (Gök ve Sunay, 2010).

Bu tarihten itibaren spor artık tam anlamıyla devlet iradesine geçmiş ve ilerleyen tarihi süreçlerde devlet politikalarında yer almıştır. Ancak her ne kadar devlet himayesine girmiş ve hükümet politikalarında spora yer verilse de bunun başarı düzeyi bugün bile tartışma konusu olmaya devam etmektedir. 2011 yılında yapılan düzenleme ile ulusal anlamda spora dair her konuda karar alma politika üretme konusunda sorumlu Gençlik ve Spor Bakanlığı kurulmuştur. Kanun Hükmünde Kararname ile teşkilat yapısında değişikliğe gidilen Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’nün 3289 sayılı kanunda yer alan "Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü" ibaresi "Spor Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir (<http://bimer.gsb.gov.tr>, 2011). Buna göre, beden eğitimi ve spor, tüm vatandaşların sağlığının ve emek gücünün korunması hakkı çerçevesinde ele alındığında, sağlığın ve emek gücünün korunması nasıl bir bireyin toplum karşısındaki sorumluluğuysa aynı şekilde “yaşam-çalışma” koşullarını planlı bir biçimde iyileştirmek ve halkın sağlığını korumak için kapsamlı bir sosyal politika geliştirmek ve uygularken beden eğitimi, okul ve herkes için sporları özendirmek ve geliştirmek de devletin ödev ve sorumluluğu olarak karşımıza çıkmaktadır (Fişek, 1998).

Türkiye’de spor yönetiminin başlıca problemleri konularından biri spor kulüpleridir (Tonga, 2015). Spor kulüplerindeki ekonomik sıkıntılar, sporcu yetenek seçimi ve yetiştirme çalışmalarının yetersizliği, amatör spor dallarında sporcuların yaşadığı gelecek kaygısı Türk sporunun önündeki diğer engeller olarak karşımıza çıkmaktadır. Spor kulüplerinde yaşanan sıkıntıya ek olarak sporcu yetiştiren kurum ve kuruluşların gerekli malzeme ve donanımına sahip olmaması bir diğer önemli sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapılan araştırmalar okulların neredeyse önemli bir kısmının spor alanında yeterli donanımına sahip olmadığını, en önemlisi buna yönelik belirli bir kriter bulunmadığına işaret etmektedir (Yılmaz & Demir, 2008).

Ele alınması gereken diğer bir problem ise Türkiye’deki yerel yönetimlerin spora katkısının yetersizliğidir. Yerel yönetimler halkın en kolay ulaşabildiği aynı zamanda halka da en kolay ulaşımı sağlayan yapılar (İnci, 2011) olmasına rağmen yerel yönetim politikalarının spor eğitimi ve donanımı açısından yetersiz görüldüğü, sporun gerçek amacına uygun hizmet edilmediği ve spor tesislerinin niteliksel olarak yetersiz olduğu düşünülmektedir. Chien, Ping ve Hui’ye (2009) göre spor ve siyasetin farklı birimler olduğu inancı yaygın olmasına karşın, spor ve politika dünyaları arasında bir ayrım oluşturmak artık mümkün değildir. Sporun siyasal olarak kullanımı modern zamanlarda daha da yaygınlaşmış ve modern devletler bu gücü kullanmaktan geri durmamışlardır. Yani, tarih boyunca spor siyasetin bir aracı olarak görülmüştür (Şahin & İmamoğlu, 2011).

Spor sisteminin sağlıklı bir biçimde şekillenmesi ve iyileştirilmesi için zayıf yönlerin belirlenmesi elzemdir. Türk sporunun uluslararası platformda başarılarının değerlendirilmesi, ülkemizde görev yapan antrenörlerin ve spor yöneticilerinin mesleki ve idari anlamda becerileri, sporcuların ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmama durumlarının ve sporcuya gerekli desteğin verilip verilmeme durumları gibi konular incelenmesi gereken ana başlıklardandır. Bu bağlamda bu çalışma, Türk sporunun mevcut başarı düzeyinin belirlenmesi ve kitlelere sporu ulaştırabilen güçlü birer demokratik spor yönetim birimi olmanın önünde ne çeşit engeller olduğunu ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Buradan hareketle çalışmanın amacı, Türk sporunun mevcut başarı düzeyinin belirlenmesi ve sorunlarını ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Tablo 1. incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin %50.4’ünün erkek, %49.6’sının ise kadın olduğu saptanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %24.8’inin antrenörlük bölümünde, %25.4’ünün beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde, %25.0’inin rekreasyon bölümünde %24.8’inin ise spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gördüğü saptanmıştır. Yine çalışmaya katılan öğrencilerin %53.0’ının bireysel sporlar yaptığı, %57.0’inin ise takım sporları yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 1

Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Değişkenlere Göre Dağılımları

	Demografik Değişkenler	N	%
Cinsiyet	Erkek	252	50.4
	Kadın	248	49.6
Branş	Bireysel Sporlar	265	53.0
	Takım Sporları	235	47.0
	Antrenörlük	124	24.8
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	127	25.4
	Rekreasyon	125	25.0
	Spor Yöneticiliği	124	24.8
Yaş	17-22	291	58.2
	22-26	192	38.4
	26-30	17	3.4
Toplam		500	100

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın birinci bölümünde katılımcıların demografik bilgilerini yansıtacak (cinsiyet, bölüm, vb.) dört soru bulunmaktadır. Araştırmanın ikinci bölümünde ise Tosun-Tunç (2014) tarafından doktora çalışmasında Türk sporunun başarı düzeyinin belirlenmesi amacıyla geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formu sporcular, antrenörler, spor yöneticileri, gençlik spor il müdürlükleri, federasyonlar, kulüpler, medya, yetenek seçimi, spor branşı çeşitliliği ve popülerliği, coğrafi konum, maddi destek, ailevi destek, sporcu sağlığı ve beslenmesi, sponsor ve spor tesislerinin yeterliliği, yurtiçi ve yurtdışı organizasyona katılımı vb. konuları belirlemek amacıyla 40 sorudan oluşmaktadır. Tosun-Tunç (2014)'nın yaptığı çalışmada ölçeğin Cronbach alpha güvenirlik katsayısı .89 olarak tespit edilmiştir. Ölçekte yer alan ifadeler, 5'li Likert şeklinde derecelendirilmiştir.

Verilerin Analizi

Türk sporunun başarı düzeyinin belirlenmesi amacıyla kullanılan anket formu aracılığıyla toplanan veriler istatistiksel paket programı SPSS.22 programı aracılığıyla analiz edilip sonuçlar yorumlanmıştır. Demografik bilgiler ve diğer grup sorulara ait fikir edinilmesini sağlamak amacıyla frekans ve yüzde dağılımları içeren tanımlayıcı istatistikler sunulmuştur. Öğrencilerin Türk sporunun başarı düzeyinin belirlenmesi ile ilgili fikirlerini ortaya koymak

amacıyla aritmetik ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde dağılımları içeren istatistikler sunulmuştur.

BULGULAR ve YORUM

Veri toplamam araçlarının uygulanması sonucu toplanan verilerin analizi ile aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde Türkiye'deki mevcut spor sisteminin yapısını tespit etmek amacıyla (1,2,3,11,14,18,25,28,29,32) önermelere yer verilmiştir. Bu önermeler Türk spor sisteminin üretkenliği, sporcuların sayısı, niteliği ve yeterliliği, elit sporcu yetiştirilmesindeki mevcut yapısı, devşirme sporcu konusundaki görüşleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin spor sektörü içerisindeki rolünü incelemektedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin ifadelerine verdikleri cevapların yüzdelik değerlerinden anlaşılabileceği üzere Türkiye'deki mevcut spor sistemi hakkında genellikle olumlu düşünceye sahip oldukları ancak yurt dışından sporcu transferi konusunda ise kararsız kaldıkları tespit edilmiştir. Elde edilen ortalamaların da $\bar{X}=3.05$ ile $\bar{X}=3.82$ arasında olduğu ve bunun da sonuçları desteklediği görülmektedir.

Türk Sporunun Başarı Düzeyi İle İlgili Değerlendirmeler

Tablo 2

Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Türkiye’deki Mevcut Spor Sisteminin Değerlendirilmesi Hususunda Görüşlerini Yansıtan İfadelerin Dağılımları

ÖNERMELER	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X} \pm Ss$
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
1- Türkiye uluslararası spor alanında başarılıdır.	100	20.0	231	46.2	101	20.2	56	11.2	12	2.4	3.70 ±.989
2- Türkiye'nin mevcut spor sistemi başarılı sporcu sayısının artışında etkin rol oynamaktadır.	76	15.2	201	40.2	135	27.0	63	12.6	25	5.0	3.48±1.05
3- Ülkemiz uluslararası alanda başarılı olan sporculara toplumsal anlamda yeterince destek sağlamaktadır.	109	21.8	178	35.6	102	20.4	81	16.2	30	6.0	3.51±1.17
11- Türkiye’de sporcular başarılı olabilmek için yeterli bilgi, beceri ve kabiliyete sahiptir.	89	17.8	201	40.2	136	27.2	55	11.0	19	3.8	3.57±1.025
14- Medyanın Türk sporunun gelişmesinde ve başarısında olumlu katkısı vardır.	96	19.2	202	40.4	106	21.2	61	12.2	35	7.0	3.52±1.14
18- Türkiye’de her branşta yeterli sayıda sporcu vardır.	67	13.4	152	30.4	121	24.2	104	20.8	56	11.2	3.14±1.21
25- Sporcuların Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünden yeterli destek aldığına inanıyorum.	60	12.0	165	33.0	161	32.2	82	16.4	32	6.4	3.27±1.07

28- Türk sporunun yüksek başarı düzeyini elde etmesi için çok sayıda elit sporcu yetiştirilmelidir.	143	28.6	204	40.8	89	17.8	51	10.2	13	2.6	3.82±1.03
29- Sporcunun spora yönlendirilmesinde ve branş seçiminde beden eğitimi öğretmenlerinin etkisi olmuştur.	131	26.2	227	45.4	77	15.4	44	8.8	21	4.2	3.80±1.05
32- Türk sporunun yüksek başarı düzeyini elde etmesi için yurtdışından sporcu transfer edilmelidir.	65	13.0	147	29.4	103	20.6	121	24.2	64	12.8	3.05±1.25

Tablo 3 incelendiğinde Türkiye'deki antrenörlerin mevcut durumunu tespit etmek amacıyla (4,9,16,22,31,38) önermelere yer verilmiştir. Bu önermeler Türkiye'deki antrenörlerin sayısı, niteliği ve yeterliliği, antrenör yetiştirilmesi ve yurtdışından antrenör desteği alınmasındaki mevcut yapısı, il müdürlüklerin antrenörlere destek olma durumunu incelemektedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin ifadelerine verdikleri cevapların yüzdelik değerlerinden anlaşılabileceği üzere Türkiye'deki antrenörlerin mevcut durumları hakkında katılımcıların önemli bir kısmının olumlu düşünceye sahip oldukları ve diğer bir kısmının ise bu konu hakkında kararsız kaldıkları tespit edilmiştir. Elde edilen ortalamaların da $\bar{X}=3.08$ ile $\bar{X}=3.91$ arasında olduğu ve bunun da sonuçları desteklediği görülmektedir.

Tablo 3

Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Türkiye'deki Antrenörlerin Mevcut Durumlarının Değerlendirilmesi Hususunda Görüşlerini Yansıtan İfadelerin Dağılımları

ÖNERMELER	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X} \pm Ss$
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
4- Türkiye'de alanına hakim kaliteli ve bilgili antrenör sayısının yeterli olduğuna inanıyorum.	59	11.8	169	33.8	133	26.6	87	17.4	52	10.4	3.19±1.16
9- Türkiye'deki antrenörler sporcu sağlığına ve beslenmesine (ergojenik yardım almasına) yeterince önem veriyorlar.	54	10.8	168	33.6	142	28.4	94	18.8	42	8.4	3.19±1.12
16- Türk sporunun yüksek başarı düzeyini elde etmesi için kaliteli ve bilgili antrenörler yetiştirilmelidir.	188	37.6	166	33.2	80	16.0	46	9.2	20	4.0	3.91±1.12
22- Türk sporunun yüksek başarı düzeyini elde etmesi için yurtdışından antrenör transfer edilmelidir.	71	14.2	136	27.2	118	23.6	114	22.8	61	12.2	3.08±1.24
31- Antrenörlerin Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünden yeterli destek aldığına inanıyorum.	64	12.8	184	36.8	140	28.0	73	14.6	39	7.8	3.32±1.11
38- Federasyonlar antrenörlere yeterince destek vermektedir.	72	14.4	203	40.6	134	26.8	63	12.6	28	5.6	3.45±1.0

Tablo 4 incelendiğinde Türkiye'deki spor yöneticilerinin spora yaklaşımlarını ve niteliklerini tespit etmek amacıyla (6,10,17,23,27,36) önermelere yer verilmiştir. Bu önermeler Türkiye'deki spor yöneticilerinin sayısı, niteliği ve yeterliliği, spor yöneticisi yetiştirilmesi ve yurtdışından spor yöneticisi desteği alınmasındaki mevcut yapısı, spor yöneticilerinin kulüp başarısındaki aktif rolleri ve il müdürlüklerinin spor branşlarına destek olma durumunu incelemektedir.

Tablo 4

Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Türkiye’deki Spor Yöneticilerinin Spora Yaklaşımlarının ve Niteliklerinin Değerlendirilmesi Hususunda Görüşlerini Yansıtan İfadelerin Dağılımları

ÖNERMELER	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X} \pm Ss$
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
6- Türkiye yeterli sayıda, alanına hâkim, kaliteli ve bilgili spor yöneticisine sahiptir.	65	13.0	141	28.2	153	30.6	93	18.6	48	9.6	3.16±1.16
10- Türkiye’deki spor yöneticileri kulüplerin başarısında aktif olarak rol oynuyor.	81	16.2	185	37.0	133	26.6	70	14.0	31	6.2	3.43±1.10
16- Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinin spor branşlarına destek olma seviyesi yönetici durumunda olan kişilerin kişisel tercihlerinden etkilenmektedir.	119	23.8	183	36.6	135	27.0	42	8.4	21	4.2	3.67±1.05
23- Türk sporunun yüksek başarı düzeyini elde etmesi için kaliteli ve bilgili spor yöneticileri yetiştirilmelidir.	177	35.4	197	39.4	81	16.2	35	7.0	10	2.0	3.99±.988
27- Türk sporunun yüksek başarı düzeyini elde etmesi için yurtdışından spor yöneticisi transfer edilmelidir.	75	15.0	157	31.4	110	22.0	101	20.2	57	11.4	3.18±1.24
36- Türkiye’deki spor yöneticilerinin kalite ve bilgisinin yükseltilmesi için yılda en az iki defa seminere alınması gerektiğine inanıyorum.	130	26.0	207	41.4	98	19.6	51	10.2	14	2.8	3.77±1.03

Çalışmaya katılan öğrencilerin ifadelere verdikleri cevapların yüzdelik değerlerinden anlaşılacağı üzere Türkiye’deki spor yöneticilerinin spora

Türk Sporunun Başarı Düzeyi İle İlgili Değerlendirmeler

yaklaşımlarını ve nitelikleri hakkında katılımcıların önemli bir kısmının olumlu düşünceye sahip oldukları ve diğer bir kısmının ise bu konu hakkında kararsız kaldıkları tespit edilmiştir. Elde edilen ortalamaların da $\bar{X}=3.16$ ile $\bar{X}=3.99$ arasında olduğu ve bunun da sonuçları desteklediği görülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde Türkiye'deki spor federasyonlarının yapısal durumunu ve işlerliğini tespit etmek amacıyla (7,8,15,21,26,34,39,40) önermelere yer verilmiştir. Bu önermeler spor federasyonlarının sporculara, kulüplere ve antrenörlere maddi ve manevi olarak verdiği desteği, federasyonların mevcut bütçelerini, siyasi otoritenin federasyonlara etkisini, yetenek seçimi ve taraması konusunda federasyonların görevlerini, federasyonların spor organizasyonları düzenleme ve katılma durumlarını incelemektedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin ifadelere verdikleri cevapların yüzdelik değerlerinden anlaşılabacağı üzere Türkiye'deki spor federasyonlarının yapısal durumu ve işlerliği hakkında katılımcıların önemli bir kısmının olumlu düşünceye sahip oldukları ve diğer bir kısmının ise bu konu hakkında kararsız kaldıkları tespit edilmiştir. Elde edilen ortalamaların da $\bar{X}=3.25$ ile $\bar{X}=3.60$ arasında olduğu ve bunun da sonuçları desteklediği görülmektedir.

Tablo 5

Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Türkiye’deki Spor Federasyonlarının Yapısal Durumunun ve İşlerliğinin Değerlendirilmesi Hususunda Görüşlerini Yansıtan İfadelerin Dağılımları

ÖNERMELER	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X} \pm Ss$
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
7- Türkiye’de sporcuların başarılı olmasında sponsor desteğinin etkisi oldukça fazladır.	94	18.8	195	39.0	109	21.8	68	13.6	34	6.8	3.49±1.14
8- Federasyonlar sporculara yeterince destek vermektedir.	70	14.0	183	36.6	123	24.6	76	15.2	48	9.6	3.30±1.17
15- Federasyonlar kulüplere yeterince destek vermektedir.	64	12.8	166	33.2	145	29.0	84	16.8	41	8.2	3.25±1.13
21- Spor federasyonları siyasi otoritenin etkisi altındadır.	123	24.6	161	32.2	132	26.4	61	12.2	23	4.6	3.60±1.12
26- Türkiye'nin uluslararası spor alanında başarılı olması için federasyonların bütçeleri yeterlidir.	62	12.4	174	34.8	139	27.8	89	17.8	36	7.2	3.27±1.11
34- Yetenek taramasında ve seçiminde spor federasyonları ve ilgili kurulları üzerine düşen görevi yerine getirmektedir.	67	13.4	203	40.6	143	28.6	55	11.0	32	6.4	3.43±1.05
39- Federasyonlar yurtiçinde yeterli sayıda spor organizasyonları düzenleme konusunda başarılıdır.	75	15.0	217	43.4	128	25.6	65	13.0	15	3.0	3.54±.995
40- Federasyonlar yurtdışında yeterli sayıda spor organizasyonlarına katılma konusunda başarılıdır.	87	17.4	192	38.4	130	26.0	58	11.6	33	6.6	3.48±1.10

Tablo 6

Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Türkiye'deki Spor Tesislerinin Mevcut Durumun ve Yeterliliğinin Değerlendirilmesi Hususunda Görüşlerini Yansıtan İfadelerin Dağılımları

ÖNERMELER	Tamamen Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X} \pm Ss$
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
13- Ülkemizde sporcuların başarısında tesis sayısı ve kalitesi etkin rol oynamaktadır.	122	24.4	191	38.2	102	20.4	68	13.6	17	3.4	3.66±1.09
20- Türkiye'nin coğrafi konumu spor branşlarının çeşitliliğini ve sporcu başarısını doğrudan etkilemektedir.	162	32.4	178	35.6	86	17.2	55	11.0	19	3.8	3.81±1.11
30- Spor federasyonları tesisleşmeye yeteri kadar önem vermektedir.	67	13.4	176	35.2	155	31.0	70	14.0	32	6.4	3.35±1.07

Tablo 6 incelendiğinde Türkiye'deki spor tesislerinin mevcut durumu ve yeterliliğini tespit etmek amacıyla (13,20,30) önermelere yer verilmiştir. Bu önermeler Türkiye'deki tesis sayısı ve kalitesinin sporcu başarısına etkisi, Türkiye'nin coğrafi konumunun spor branşlarına ve sporcu başarısına etkisini incelemektedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin ifadelerine verdikleri cevapların yüzdelik değerlerinden anlaşılacağı üzere Türkiye'deki spor tesislerinin mevcut durumu ve yeterliliği hakkında genellikle olumlu düşünceye sahip oldukları tespit edilmiştir. Elde edilen ortalamaların da $\bar{X}=3.35$ ile $\bar{X}=3.81$ arasında olduğu ve bunun da sonuçları desteklediği görülmektedir.

Tablo 7

Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Türkiye’deki Sporcu-Aile ve Çevre İlişkisinin Değerlendirilmesi Hususunda Görüşlerini Yansıtan İfadelerin Dağılımları

ÖNERMELER	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		$\bar{X} \pm Ss$
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
5- Türkiye’de sporculara sağlanan maddi imkânlar başarılı olmalarında oldukça etkilidir.	99	19.8	185	37.0	101	20.2	74	14.8	41	8.2	3.45±1.19
12- Sporcuların başarılı olmalarında ailelerin spora olumlu yaklaşımlarının etkisi oldukça fazladır.	138	27.6	184	36.8	80	16.0	81	16.2	17	3.4	3.69±1.13
19- Aileler çocuklarının spor yapması konusunda maddi ve manevi yönden desteklemektedir.	112	22.4	173	34.6	129	25.8	62	12.4	24	4.8	3.57±1.10
24- Türkiye’deki sporcular sağlıklarına yeterince önem veriyorlar.	68	13.6	185	37.0	157	31.4	67	13.4	23	4.6	3.41±1.03
33- Uğraşmış olduğum spor dalı ülkemizde yeterince tanınmakta ve oldukça popülerdir.	115	23.0	200	40.0	94	18.8	63	12.6	28	5.6	3.62±1.13
35- Sporcular beslenmelerine yeterince önem vermektedir.	60	12.0	204	40.8	126	25.2	79	15.8	31	6.2	3.36±1.07
37- Uluslararası alanda başarılı olabilmek için sporcuların ergojenik yardım almalarının gerekliliğine inanıyorum.	96	19.2	189	37.8	122	24.4	84	16.8	9	1.8	3.55±1.0

Tablo 7 incelendiğinde Türkiye’deki sporcu-aile ve çevre ilişkisini tespit etmek amacıyla (5,12,19,24,33,35,37) önermelere yer verilmiştir. Bu önermeler Türkiye’deki sporculara ailelerin ve çevrenin verdiği maddi ve manevi desteği, sporcuların beslenmelerine ve sağlıklarına verdikleri önemi incelemektedir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin ifadelerine verdikleri cevapların yüzdelik değerlerinden anlaşılabacağı üzere Türkiye’deki sporcu-aile ve çevre ilişkisi hakkında genellikle olumlu düşünceye sahip oldukları ergojenik destekleme, sporcuların sağlıkları konusundaki hassasiyetleri ve sporcuların beslenme konusundaki algıları hakkında net olarak fikir beyan edemeyip kararsız kaldıkları tespit edilmiştir. Elde edilen ortalamaların da $\bar{X}=3.36$ ile $\bar{X}=3.69$ arasında olduğu ve bunun da sonuçları desteklediği görülmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Türk sporunun başarı düzeyinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmanın verilerinden elde edilen sonuçlar şu şekildedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %50.4’ünün erkek, %49.6’sının ise kadın olduğu saptanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %24.8’inin antrenörlük bölümünde, %25.4’ünün beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde, %25.0’inin rekreasyon bölümünde %24.8’inin ise spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gördüğü saptanmıştır. Yine çalışmaya katılan öğrencilerin %53.0’ının bireysel sporlar yaptığı, %57.0’inin ise takım sporları yaptığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Türk spor sisteminin üretkenliği, sporcuların sayısı, niteliği ve yeterliliği, elit sporcu yetiştirilmesindeki mevcut yapısı, devşirme sporcu konusundaki görüşleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin spor sektörü içerisindeki rolü hakkında genellikle olumlu düşünceye sahip oldukları ancak yurt dışından sporcu transferi konusunda ise net bir fikir beyan edemeyip kararsız kaldıkları tespit edilmiştir. Yine aynı şekilde Türkiye’deki antrenörlerin sayısı, niteliği ve yeterliliği, antrenör yetiştirilmesi ve yurtdışından antrenör desteği alınmasındaki mevcut yapısı, il müdürlüklerin antrenörlere destek olma durumu ile ilgili, bunun yanında Türkiye’deki spor yöneticilerinin sayısı, niteliği ve yeterliliği, spor yöneticisi yetiştirilmesi ve yurtdışından spor yöneticisi desteği alınmasındaki mevcut yapısı, spor yöneticilerinin kulüp başarısındaki aktif rolleri ve il müdürlüklerinin spor branşlarına destek olma durumu ve spor federasyonlarının sporculara, kulüplere ve antrenörlere maddi ve manevi olarak verdiği desteği, federasyonların mevcut bütçelerini, siyasi otoritenin federasyonlara etkisini, yetenek seçimi ve taraması konusunda federasyonların görevlerini, federasyonların spor organizasyonları düzenleme ve katılma durumları hakkında katılımcıların önemli bir kısmının olumlu düşünceye sahip oldukları ve diğer bir kısmının ise bu konu hakkında ne bir fikir beyan edemedikleri ve kararsız kaldıkları tespit edilmiştir.

Yine aynı şekilde, Türkiye’deki tesis sayısı ve kalitesinin sporcu başarısına etkisi, Türkiye’nin coğrafi konumunun spor branşlarına ve sporcu başarısına etkisi hakkında katılımcıların olumlu düşünceye sahip oldukları tespit edilmiştir. Son olarak, Türkiye’deki sporculara ailelerin ve çevrenin verdiği maddi ve manevi desteği, sporcuların beslenmelerine ve sağlıklarına verdikleri önemi değerlendirme noktasında katılımcıların sporcu-aile ve çevre ilişkisi hakkında genellikle olumlu düşünceye sahip oldukları ergojenik destekleme, sporcuların sağlıkları konusundaki hassasiyetleri ve sporcuların beslenme konusundaki algıları hakkında net olarak fikir beyan edemeyip kararsız kaldıkları tespit edilmiştir.

Alan yazın incelendiğinde Tosun-Tunç (2014) tarafından 1063 spor elemanının katılımı ile gerçekleştirilen araştırmanın sonuçları da gerçekleştirilen bu çalışmanın sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Ayrıca literatür incelendiğinde Türk sporunun mevcut durumuyla alakalı yapılmış çok sayıda çalışmanın bulunduğu ve bu çalışmalarda genellikle spor teşkilatlanması ve idaresiyle alakalı problemlerin bulunduğu tespit edilmiştir. Bunlardan bazıları şu şekildedir. Ilgar ve Cihan (2019) tarafından 5’i spor bilimleri fakültesi 5’i ise beden eğitimi ve spor yüksekokullarında görev yapan öğretim üyesinin katılımı ile gerçekleştirilen çalışmada spor yöneticileri ile ilgili denetimde yaşanan aksaklıklar, kulüp yöneticilerinin iletişim becerileri ve nitelikleri en çok değinilen problemler arasında yer aldığı ifade edilmiştir. Özen vd. (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmada katılımcıların spor genel müdürlüğünün spor yöneticilerinin 2004-2011 yılları arasında sportif anlamda gerek ulusal gerekse uluslararası politikaları tam anlamıyla gerçekçi bir şekilde belirleyemedikleri yönünde fikir beyan etmişlerdir. Bu kapsamda, ülkemizde sportif anlamda amaçların ortaya konması, politikaların oluşturulması ve bu politikaların tam anlamıyla hayata geçirilmesi konusunda sorunların ortaya çıktığı görülmektedir. Çalışmaya katılım gösteren akademisyenlerin büyük bir kısmının Gençlik ve Spor Bakanlığı çalışanlarının profilinin ülke sporuna hizmet edecek donanımsal konularda yetersiz olduğu ve idareci pozisyonunda bulunanların küresel değişim ve gelişimi yakalayamadıklarını belirtmişlerdir. Yetim ve Şenel (2000) tarafından yapılan “Türkiye’de Spor Yöneticisi Yetiştirme Faaliyetlerinin Görünümü” isimli çalışmada spor yöneticilerinin başarılarında, amaçlara yönelik etkili hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarının önemini tartışmasız kabul etmektedirler. Tüm gelişmelere rağmen ülkemizde spor yöneticilerinin eğitimi ile ilgili faaliyetlerin günümüzde istenilen seviyede olmadığını belirtmişlerdir.

Mevcut spor tesislerinin yeterliliği ile ilgili problemlere değinildiğinde ise Ilgar ve Cihan (2019) tarafından gerçekleştirilen araştırmada katılımcılar, tesis problemleri ve çözüm önerilerine de değinmişlerdir. Problemler içerisinde, belirli bir plan ve program kapsamında yapılan tesisler ve tesislerin bakım ve onarımındaki yetersizliğine vurguda bulunmuşlardır. Nam (1997) tarafından kişilerin spor faaliyetlerine katılım engelleri daha çok finansal kaynak, ilgi ve tesis eksikliği olarak belirtmektedir. Özen vd. (2012) tarafından gerçekleştirilen araştırmada kamuya bağlı eğitim kurumlarındaki hem spor tesisi hem de malzeme eksiklikleri katılımcıların çoğunlukla ifade ettiği problemlerdendir. Yine sportif açıdan tesis yeterliliği ve malzeme konularına yönelik Yılmaz ve Demir (2008) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, hemen hemen bütün okulların sportif anlamda öğrenci yetiştirebilecek alt yapı ve fiziksel imkânlara sahip olmadıkları sonucuna varmışlardır. Yine aynı araştırma çerçevesinde, eğitimden sorumlu bakanlığın spor ile ilgili alanları oluşturacak okulları alt yapı, fiziksel ve malzeme olarak herhangi bir kritere tabi tutmadığı da belirlenmiştir. Yönetimsel problemlerle alakalı sonuçlar da şu şekilde ifade edilmiştir. Ramazanoğlu vd. (2005) “Sporun Toplumsal Boyutlarının Değerlendirilmesi” isimli çalışmasında; sporun yaygınlaştırılmasındaki olumsuzlukların başında, genelde hizmet yetersizliğinden kaynaklandığını ve sporun geldiği noktanın yeterli olmamasından, sportif faaliyet ve organizasyonların da yetersiz olması için etkili nedenlerden birisi olduğundan söz etmektedir. Çolakoğlu vd. (2016) 6 milletvekilinin katılımıyla gerçekleştiği Türk spor yönetimi ve sporun güncel durumuna ilişkin görüş ve önerileri başlıklı çalışmada şu anki mevcut durumdaki olumsuzlukların eskiye oranla daha arttığı, bağımsız olması gereken spor federasyonlarının tam anlamıyla bağımsız ve özgür kararlar alamadığı ayrıca Türkiye’de hem amatörlük ruhunun hem de profesyonelleşme konusunda ciddi sıkıntıların olduğu ifade edilmiştir. Şentuna ve Çelebi (2010) tarafından gerçekleştirilen araştırmada ülkede genç nüfus için programlar oluşturabilecek ve gençlerin arzu ettikleri ve problem yaşadıkları konular hakkında politikalar üretebilecek idari mercilerin olmadığı ve bunun da sebebinin gençler adına herkesi kapsayacak şekilde bir politikanın olmaması sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca Houlihan (2004) hükümetlerin sporu kendi lehine siyasi ve politik konularda fayda sağlamak amacıyla kullandıklarını ifade etmiştir.

Ülkemizde sportif faaliyetlerin sunumunda ve bu faaliyetlerin farklı yaş kategorisindeki gençlerin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde ve yeteneklerini gösterebilecekleri şekilde fayda sağlamadığı düşünülmektedir (Özen vd., 2012).

Türkiye’deki mevcut durumun finansal boyutu incelendiğinde ise Erturan ve Şahin’in (2017) yapmış olduğu araştırmada kulüplerdeki problemlerin birbirlerini yeniden ürettiği tespit edilmiş ve bu problemlerin temeli olarak

finansal yetersizlikler görülmüştür. Devecioğlu'nun (2005) "Türkiye'de Spor Sektörü Stratejilerinin Geliştirilmesi" isimli çalışmasında, Türkiye'de spora kamu sektörü, özel sektör, yerel yönetimler ve spor kulüplerinin yatırım yapmakta olduğunu belirtmiştir. Kamu sektörü yatırımlarında kaynakların yetersiz olduğunu mevcut kaynakların da etkin, verimli ve rasyonel kullanılmadığından söz etmektedir. Yine Devecioğlu (2003) tarafından gerçekleştirilen araştırmada amatör spor kulüplerinin başlıca sıkıntılarının, idare ve finansal sıkıntılar olduğu tespit edilmiştir. Kişilerin spor faaliyetlerine katılım engelleri daha çok finansal kaynak, ilgi ve tesis eksikliği olarak belirtilmektedir (Nam, 1997).

İlgar ve Cihan'ın (2019) gerçekleştirdikleri çalışmada öğretim üyelerinin görüşlerine göre elde edilen bulgularda devlet politikası ile ilgili problemler ve çözüm önerileri olduğu saptanmıştır. Yaygın görüş olarak Milli Eğitim Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurumu ve Gençlik Spor Bakanlığı işbirliği içerisinde yakın, orta ve uzak hedeflerin belirlenmesi ifade edilmiştir. Özen vd. (2012) tarafından yapılan çalışmada Türkiye'de sporla ilişkili çok sayıda konu incelenmiştir. Sonuçlara bakıldığında yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyelerinin büyük bir kısmı Türkiye'de spor ile alakalı amaç ve yaptırımların süre bakımından etkili bir şekilde planlanması gerekliliğine değinilmiştir.

Sonuç olarak, Türk sporunun sağlam ve bilimsel bir zemin üzerine oturtulamadığı, ortak bir akıl çevresinde toplanmadığı ve etkin kararlarla uygulamaya geçilemediği anlaşılmaktadır. Son yıllarda çeşitli platformlarda her ne kadar belli başarılar elde edilse de ülke nüfusuna oranla bu başarıların az sayıda olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda amatör spor kulüplerine yeterli desteklerin verilmesi, ihtiyaca yönelik uzaman spor yöneticilerinin ve spor bilimcilerin yetiştirilebilmesi amacıyla etkili bir koordinasyon sağlanması ve bu kişilerin alanda daha aktif kullanılması, tesislerin modern ve çok amaçlı inşa edilerek modern kullanım esaslarına göre işletilmesi, halkın aktif olarak spora katılımının sağlanması amacıyla semt ve mahallelere spor alanlarının yapılması, sporla alakalı kısa, orta ve uzun vadede planların yapılması ve son olarak başarılı sporcuların korunması ve daha çok desteklenmesi ülke sporu ve imajı açısından elzem görünmektedir. Bilindiği üzere spor yalnızca ülke vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını korumakla kalmamakla birlikte ülkelerin de uluslararası platformlarda reklamlarını ve imajlarını ortaya koyabilecekleri bir alandır.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Beltekin, E. (2019). *Lider-Üye Etkileşim Algısı ve Bireysel Performans: İşe Yönelik Motivasyonun Aracılık Rolü*. Akademisyen Yayınevi, 1.
- Chien, Y. L, Ping, C. L. & Hui, F. N. (2009). Theorizing the role of sport in state-politics. *International Journal of Sport and Exercise Science*, 1(1), 23-32.
- Çolakoğlu, T., Solmaz, S. & Kaya O. (2016). Opinions and recommendations of members of parliament elating to turkish sports management and the current situation of sports. *Niğde University Journal of Physical Education And Sport Sciences*, 10(2), 204-212.
- Devecioğlu, S., Çoban, B. & Yıldırım, E., (2003). Amatör spor kulüplerinde yönetim problemleri ve çözüm önerileri. <http://www.ebshco.com>. Erişim tarihi: 8.04.2012.
- Devecioğlu, S. (2005). Türkiye’de spor sektörü stratejilerinin geliştirilmesi. *Verimlilik Dergisi*, 2, 117-134.
- Erturan-Öğüt, E. E. & Şahin, M. Y. (2017). Amatör spor kulüplerinin sorunları: Açımlayıcı bir araştırma. *Spor Bilimleri Dergisi*, 28(2), 101-120.
- Fişek, K. (1998). *Devlet Politikası ve Toplumsal Yapısıyla İlişkileri Açısından Dünya’da ve Türkiye’de Spor Yönetimi*. Bağırhan Yayınevi, (2. Baskı).
- Gençlik ve Spor Bakanlığı (2011). *Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname*. <http://bimer.gsb.gov.tr/Dokuman/4.5.638.pdf>
- Gök, Y. & Sunay, H. (2010). Türkiye ve Fransa’da uygulanan spor yönetiminin kamu yönetimi açısından karşılaştırılması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, VIII(1).
- Houlihan, B. (2004). *Politics and Sport*. Coakley J, Dunning E (Edt). Handbook of Sports Studies. (1. Baskı.) Sage Publications Company.
- İnci, H. (2011). *Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Spora Katkıları ve Spor Politikalarının Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- İlgar, E. A. & Cihan, B. B. (2019). Öğretim üyelerinin Türk sporunun güncel sorunları ve çözüm önerileri üzerine görüşleri: fenomenolojik bir çözümleme. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13(27), 702-722.
- Nam, D. H. (1997). *A Descriptive Study of College Students’ Opinions on the Link Between Sports and Politics in the Republic of Korea*. Doctor thesis, United States Sports Academy.

- Özen, G., Koçak, F., Boran, F., Sunay, H. & Gedikli, N. (2012). Türk spor yönetimindeki mevcut sorunlara ilişkin akademisyenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, X(4), 107-116
- Ramazanoğlu, F., Karahüseyinoğlu, M. F., Demirel, E. T., Ramazanoğlu, M. O. & Altungül, O. (2005). Sporun toplumsal boyutlarının değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 153-157.
- San, H. (1981). *Atatürk'ün Spor Politikası, bir Sempozyumun Getirdikleri Atatürk'ün Spora Bakışı*. Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, 87.
- Sunay, H. (2009). *Spor Yönetimi*. Gazi Kitabevi, 191-192.
- Sümer, R. (1990). *Türkiye'de Sporun Tarihsel Gelişimi ve Sporda Demokrasi, Belgeler / Yorumlar*. Şafak Matbaası, (3. Baskı).
- Şahin, M. Y. & İmamoğlu F. A. (2011). Akademisyenlerin ve milletvekillerinin spor siyaset etkileşimine yönelik görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(2), 25-44.
- Şentuna, M. & Çelebi, M. (2010). Türkiye'deki gençlik ve spor ile ilgili kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının gençlik politikalarının değerlendirilmesi ve bir model örneği. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, VIII(3), 109-117.
- Tonga, D. (2015). Eğitimde tartışılması ve çözülmesi gereken güncel sorunlar: Şike, Kopya, Torpil ve Doping. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 19(1), 313-328.
- Tosun-Tunç, G. (2014). *Türk Sporunun Başarı Düzeyinin Belirlenmesinde Bazı Spor Elemanlarının Görüşlerinin Tespiti*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yetim, A. (2000). Sporun sosyal görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1, 63-72.
- Yetim, A. A. & Şenel, Ö. (2001). Türkiye'de spor yöneticisi yetiştirme faaliyetlerinin görünümü. *Milli Eğitim Dergisi*, 150.
- Yılmaz, T. & Demir, H. (2008). Orta öğretim kurumlarında spor alanı uygulaması (Eskişehir- Sivas Örneği). *Sivas Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 10(3), 28-35.